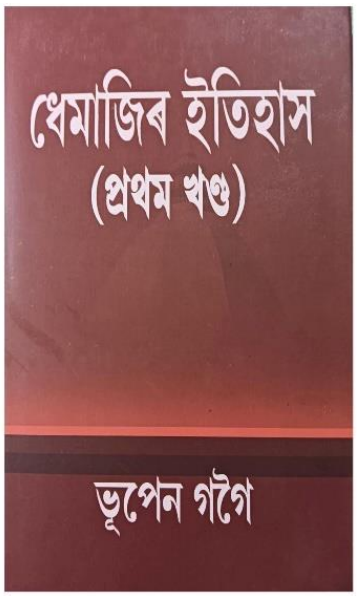

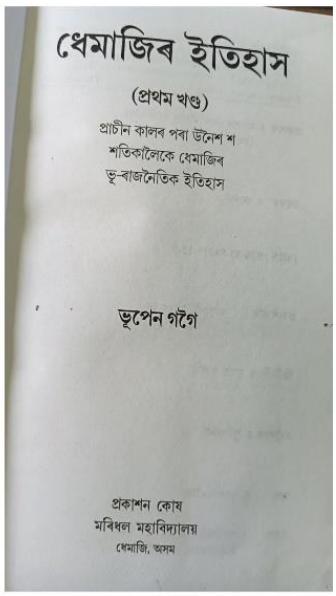

ধেমাজিৰ ইতিহাস

(প্ৰথম খণ্ড)

প্ৰাচীন কালৰ পৰা উনৈশ শ
শতিকালৈকে ধেমাজিৰ
ভূ-ৰাজনৈতিক ইতিহাস

ভূপেন গগৈ

প্ৰকাশন কোষ
মৰিধল মহাবিদ্যালয়
ধেমাজি, অসম

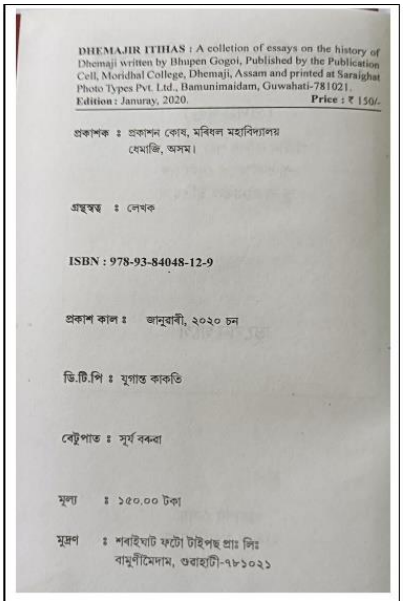

DHEMAJIR ITIHAS : A collection of essays on the history of Dhemaji written by Bhupen Gogoi, Published by the Publication Cell, Moridhal College, Dhemaji, Assam and printed at Saraighat Photo Types Pvt. Ltd., Bamunimaidam, Guwahati-781021.
Edition : Januray, 2020. **Price :** ₹ 150/-

প্ৰকাশক ঃ প্ৰকাশন কোষ, মৰিধল মহাবিদ্যালয়
ধেমাজি, অসম।

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ লেখক

ISBN : 978-93-84048-12-9

প্ৰকাশ কাল ঃ জানুৱাৰী, ২০২০ চন

ডি.টি.পি ঃ যুগান্ত কাকতি

বেটুপাত ঃ সূৰ্য বৰুৱা

মূল্য ঃ ১৫০.০০ টকা

মুদ্ৰণ ঃ শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰাঃ লিঃ
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

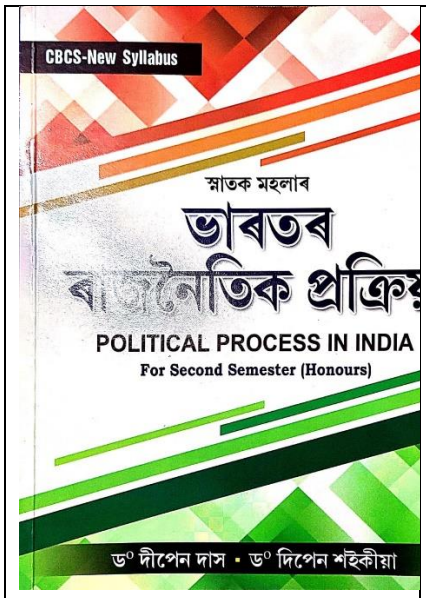

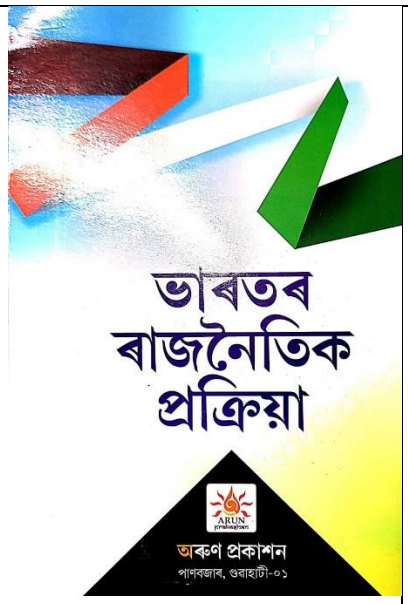

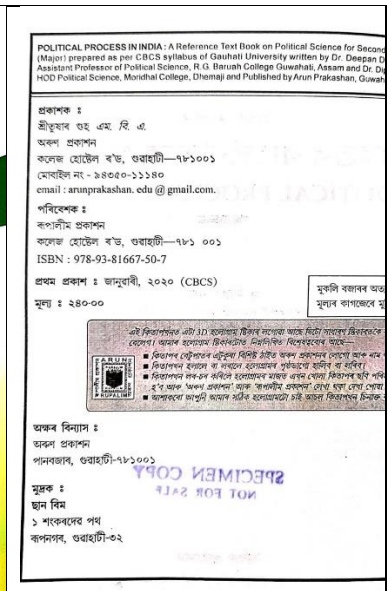

POLITICAL PROCESS IN INDIA : A Reference Text Book on Political Science for Second (Major) prepared as per CBCS syllabus of Gauhati University written by Dr. Deepan D Assistant Professor of Political Science, R.G. Baruah College Guwahati, Assam and Dr. Di HOD Political Science, Moridhal College, Dhemaji and Published by Arun Prakashan, Guwah

প্ৰকাশক ঃ
শ্ৰীভূষাৰ গুহ এম. বি. এ.
অৰুণ প্ৰকাশন
কলেজ হোষ্টেল ৰ'ড, গুৱাহাটী—৭৮১০০১
(মোবাইল নং - ৯৪৩৫০-১১১৪০
email : arunprakashan. edu @ gmail.com.

পৰিবেশক ঃ
ৰূপালীম প্ৰকাশন
কলেজ হোষ্টেল ৰ'ড, গুৱাহাটী—৭৮১ ০০১
ISBN : 978-93-81667-50-7

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ জানুৱাৰী, ২০২০ (CBCS)
মূল্য ঃ ২৪০-০০

মুকলি বজাৰৰ অত
মূল্যৰ কাগজেৰে মু

অক্ষৰ বিন্যাস ঃ
অৰুণ প্ৰকাশন
পানবজাৰ, গুৱাহাটী-৭৮১০০১

মুদ্ৰক ঃ
ছান বিম
১ শংকৰদেৱ পথ
ৰূপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

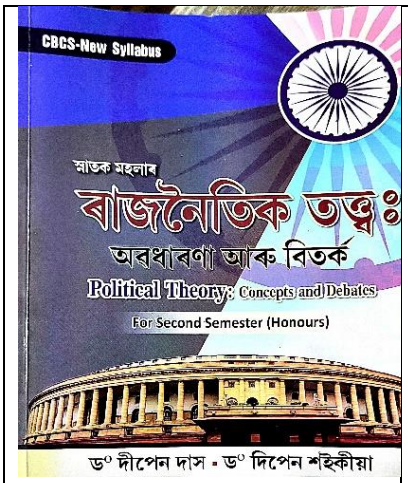

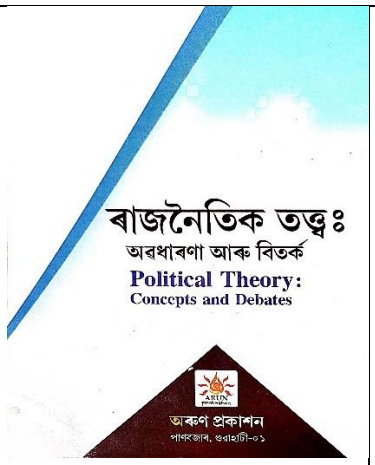

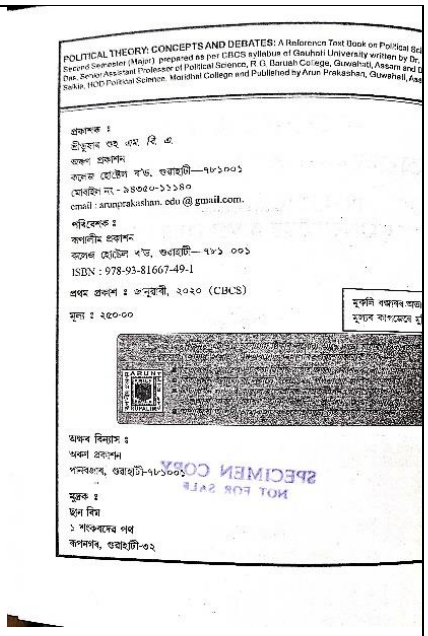

POLITICAL THEORY: CONCEPTS AND DEBATES: A Reference Text Book on Political Sci
Second Semester (Major) prepared as per CBCS syllabus of Gauhati University written by Dr.
Das, Senior Assistant Professor of Political Science, R G. Baruah College, Guwahati, Assam and D
Saikia, HOD Political Science, Moridhal College and Published by Arun Prakashan, Guwahati, Ass

প্ৰকাশক ঃ
শ্ৰীভূষণ গুহ এম. বি. এ.
অৰুণ প্ৰকাশন
কলেজ হোষ্টেল ৰ'ড, গুৱাহাটী—৭৮১০০১
মোবাইল নং - ৯৪৩৫০-১১১৪০
email : arunprakshan. edu @ gmail.com.
পৰিবেশক ঃ
কপালীন প্ৰকাশন
কলেজ হোষ্টেল ৰ'ড, গুৱাহাটী— ৭৮১ ০০১
ISBN : 978-93-81667-49-1
প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ জনুৱাৰী, ২০২০ (CBCS)
মূল্য ঃ ২৫০-০০

মুকলি বজাৰৰ আৱ
মুদ্ৰণৰ বাবে মেৰে

আখৰ বিন্যাস ঃ
অৰুণ প্ৰকাশন
পনবজাৰ, গুৱাহাটী-৭৮১০০১
মুদ্ৰক ঃ
ছান বিয়া
১ শংকৰদেৱ পথ
ৰূপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২

SPECIMEN COPY
NOT FOR SALE

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ ২০১৯ বৰ্ষৰ পঞ্চ প্ৰমোজ্য হোৱা বাছনি ভিত্তিক মূল্যায়ন পদ্ধতি (CBCS)ৰ পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ৰ দ্বিতীয় ষাণ্মাসিকৰ সম্মান (Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰথম কাকতৰ আধাৰত প্ৰণোদিত প্ৰসংগ পাঠ্যপুথি

ৰাজনৈতিক তত্ত্বঃ

অৱধাৰণা আৰু বিতৰ্কসমূহ

POLITICAL THEORY: CONCEPTS AND DEBATES

ড° দীপেন দাস
ড° দিপেন শইকীয়া

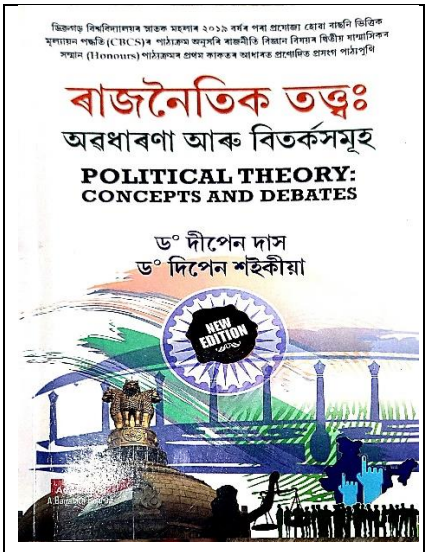

ৰাজনৈতিক তত্ত্বঃ
অৱধাৰণা আৰু বিতৰ্কসমূহ
POLITICAL THEORY:
CONCEPTS AND DEBATES
ড° দীপেন দাস
ড° দিপেন শইকীয়া

BANALATA ACADEME
Banalata Academic Division Imprint of Banalata Publication
An Imprint of
BANALATA
Academic Division
www.banalata.in
web mail : banalata@banalata.in
e-mail id : banalata_india@yahoo.com
ISBN 93-82056-84-3

POLITICAL THEORY: CONCEPTS AND DEBATES: *A Reference Text Book on Political Science for Second Semester (Major) of Six Semester Degree Course prepared as per CBCS syllabus of Dibrugarh University written by Dr. Deepen Das, Senior Assistant Professor of Political Science, R.G. Baruah College, Guwahati, Assam and Dr. Dipen Saikia, HOD Political Science, Moridhal College and Published by Pradyut Hazarika on behalf of Banalata, Dibrugarh– Assam.*

1st Edition: January, 2020 *Price: ₹ Two fifty only*

প্ৰকাশক ঃ
শ্ৰী প্ৰদ্যুৎ হাজৰিকা
বনলতা
নতুন বজাৰ, ডিব্ৰুগড়-১

শাখা ঃ
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১
website : www.banalata.in
Webmail : banalata@banalata.in
email : banalata_india@yahoo.com

প্ৰথম সংস্কৰণ ঃ জানুৱাৰী, ২০২০

©লেখকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

ISBN :978-93-82056-84-3

মূল্য ঃ ২৫০,০০ টকা মাত্ৰ

ডিটিপি ঃ
আই কম, বানুনীমেলন
গুৱাহাটী-২১

প্ৰচ্ছদ ঃ
আশীষ দেৱনাথ, যোধহাট

মুদ্ৰক ঃ
সনলাইট প্ৰিণ্ট এণ্ড পেক্
ছেক্টৰ ডি

A Note of sorry and gratitude

Despite of all our efforts to make this book error free, there is very possibility of printing mistake/mistakes due to oversight or lack of timely information. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us bring the shortfalls to our notice which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

Disclaimer

This book has been prepared with a purpose to help the student career. We are not aware of any copyright violations in any form which has been incurred while preparing this book. We regret for any inadvertent but also take corrective action to rectify and overcome any such lapse if any which has occurred unintentionally due to oversight or any mistake arisen in course of preparing the text books.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, electronic, or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, now known or to be invented, without permission in writing from the publishers, except by a reviewer who wishes to quote brief passage in connection with a review written for inclusion in a magazine, newspaper or broadcast.

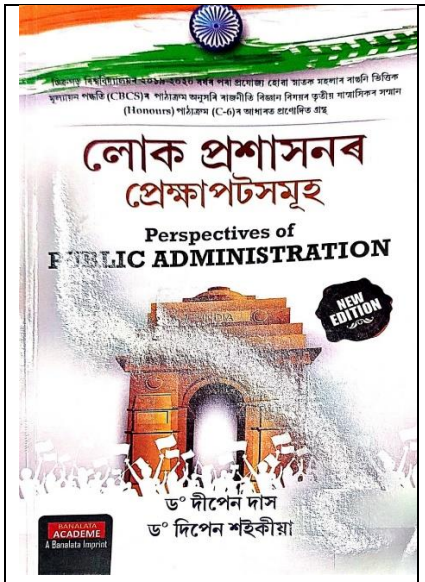

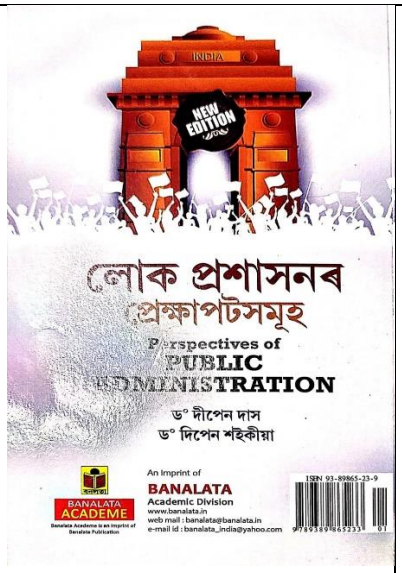

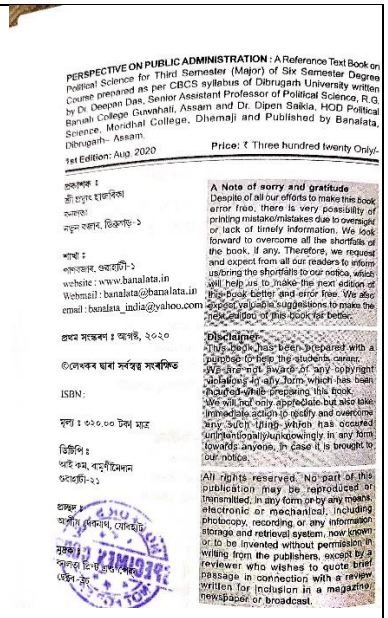

PERSPECTIVE ON PUBLIC ADMINISTRATION : A Reference Text Book on Political Science for Third Semester (Major) of Six Semester Degree Course prepared as per CBCS syllabus of Dibrugarh University written by Dr. Deepan Das, Senior Assistant Professor of Political Science, R.G. Baruah College Guwahati, Assam and Dr. Dipen Saikia, HOD Political Science, Moridhal College, Dhemaji and Published by Banalata, Dibrugarh- Assam.

1st Edition: Aug 2020

Price: ₹ Three hundred twenty Only/-

প্ৰকাশক :
শ্ৰী প্ৰসূন হাজৰিকা
অনলাত
নতুন বজাৰ, ডিব্ৰুগড়-১

শাখা :
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১
website : www.banalata.in
Webmail : banalata@banalata.in
email : banalata_india@yahoo.com

প্ৰথম সংস্কৰণ : আগষ্ট, ২০২০

©লেখকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

ISBN:

মূল্য : ৩২০.০০ টকা মাত্ৰ

ডিজিপি :
আই কম, বসুমতীমেদন
গুৱাহাটী-২১

প্ৰচ্ছদ :
অৰুণ্য ধেনাথ, বোৰ্থাকুৰ

মুদ্ৰক :
বালকৃষ্ণ প্ৰিন্ট এণ্ড পেকেজ
ছেইন-ক্ৰ

A Note of sorry and gratitude

Despite of all our efforts to make this book error free, there is very possibility of printing mistake/mistakes due to oversight or lack of timely information. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

Disclaimer

This book has been prepared with a purpose to help the students career. We are not aware of any copyright violations in any form which has been happened while preparing this book. We will not only apologize but also take immediate action to rectify and overcome any such thing which has occured unintentionally/unknowingly in any form towards anyone, in case it is brought to our notice.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, now known or to be invented without permission in writing from the publishers, except by a reviewer who wishes to quote brief passage in connection with a review written for inclusion in a magazine, newspaper or broadcast.

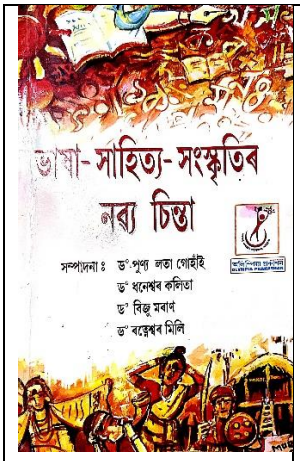

BHASA SAHITYA-SANSKRITIR NAVYA SINTA : A
tions of selected articles on Language, Literature, Culture, Art etc. Edi
Dr. Puspa Lata Gohain, Dr. Dhaneswar Kalita, Dr. Biju Moran an
Ratneswar Mili, Published by Chiranjib Sharma, Olympia Prak
Gauhati Campus, on behalf of Dugo Rangmag Research Society, G
University, Jalukbari-14, First Edition- December, 2020 Rs.

ISBN : 978-93-87035-63-8

প্ৰথম প্ৰকাশ : ডিচেম্বৰ, ২০২০

প্ৰকাশক :
অলিম্পিয়া প্ৰকাশন, গুৱাহাটী
মুদ্ৰণৰ : মণ্ডো বাইণ্ডাৰ্ছ গুৱেহাটী বনিতি
বেটেলাৰ : মুৰিন বাজা

ডি. টি. পি. : চণ্দা ভট্টাচাৰ্য্য

মূল্য : ২০০ টকা

মুদ্ৰক :
অলিম্পিয়া প্ৰকাশন

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা
ড° উপেন্দ্ৰ শৰ্মা হাজৰিকা
সভাপতি
ড° ললিত চন্দ্ৰ ৰাভা
আহ্বায়ক
ড° অনুপমা দাস
সম্পাদনা
ড° পুষ্প লতা গোহাঁই
ড° ধনেশ্বৰ কলিতা
ড° বিজু মৰাণ
ড° ৰত্নেশ্বৰ মিলি

১৫। গল্প ঃ এক চমু আলোকপাত — ড° জোনালী বৰুৱা
১৬। 'হিমেন্দ্ৰ দৱাৰুৱৰ 'ৰিদু' নাটকৰ এটি পৰ্যালোচনা — মাইনী চমুৱা
১৭। শীলভদ্ৰৰ সাহিত্যকৃতি আৰু 'বুত' গ্ৰন্থৰ সামগ্ৰিক আলোচনা — ড° মনী বৰুৱা
১৮। সাম্প্ৰতিক বাংলাৰ অনুবাদ অনুশীলনৰ প্ৰাসংগিকতা — নীহাৰিকা কুৰুন
১৯। কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈৰ 'আমেৰিকা ভ্ৰমণ-সাধনা' আৰু জ্যোতিষ্প্ৰসাদ আগৰৱালাৰ 'অৰীকালৰ সংস্কৃতি' ঃ এটি বিশ্লেষণ — ড° জ্যোতিৰ্ময়ী বৰদলৈ
২০। শৰৎচন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ 'অভাগীৰ স্বৰ্গ' এটি বিশ্লেষণ — ড° গীতিতা দাস
২১। দেহাতবহুতি ৰামদাস পাখী ঃ এটি বিশ্লেষণ — মনোজ কুমাৰ দেউৰজা
২২। নবনাগত বজ্ৰবাৰ 'অপৰাধ' ঃ এক বিশ্লেষণ — ড° মৌচুমী দত্ত
২৩। প্ৰেম বজাৰ 'মেজৰ নৈ দেখিলো' ঃ অন্তৰ্দৃষ্টিৰ পাৰ্শ্বত উপস্থাপন — বন্দনী নাথ
২৪। অন্য ইংৰেজী নাৰীৰ ঢেৰাৰ সংগ-সুখ ঃ এক বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন — ড° কিশিতা মৰাৰ
২৫। বৰ্ণবিৰোধৰ কাহিনী আৰু অসমীয়া কহানিৰ উদ্ভৱ — ড° চিত্ৰিতা শইকীয়া
২৬। লক্ষ্মীধৰ শৰ্মাৰ গল্প 'পঞ্চকন্যা' আৰু 'নীনাৰ চৰিত্ৰ প্ৰসঙ্গ পৰিস্থিতি চিন্তা — স্বিংকমনাথ
২৭। অসমীয়া শিশু সাহিত্য — ড° মলবিকা বাগচীবৰুৱা
২৮। হেমেন্দ্ৰ কুমাৰ ৰায়ৰ 'শূন্যতা' পাঠত উদ্ভিদবাদৰ আৰু কাওৱাত — নিভুমণি বনিয়া
২৯। দেৱতাৰ ভাষা 'অশ্ব আৰু সাহসৰ বৰঞ্চ' এক চমু অৱলোকন — গ্যাত্ৰী খৰ্গৰীয়া
৩০। ইন্দিৰা গোস্বামীৰ কবিতা শব্দ-সন্ধান — ড° পুষ্প লতা গোহাঁই
৩১। মৌচুমী বৰুৱাৰ দ্বি ইতিহাস্তি আৰু

গবন ঃ এক চমু আলোকপাত

ড° জোনালী বৰুৱা

উপন্যাস সম্ৰাট মুন্সী প্ৰেমচন্দৰ 'গবন' এখন প্ৰসিদ্ধ উপন্যাস। কৃতী ঔপন্যাসিক প্ৰেমচন্দৰ 'গবন' এখন সমল নাৰী সমস্যাজনিত উপন্যাস। ৫২ টা গল্প আৰু ২০৪ জুৰি আওৰি থকা 'গবন' উপন্যাস বাস্তৱবাদী কাহিনীৰ আধাৰত ৰচিত। এই উপন্যাসত প্ৰেমচন্দৰ ৰচনা কৌশল আৰু নৈপুণ্যৰ অবিৰত অনুশীলন সুস্পষ্টভাৱে ধৰা পৰিছে। 'গবন'ৰ মূল সমস্যা হৈছে দুৰ্বল গতি কৰা উন্নয়ন অতি স্পষ্ট বাপ্ত ধৰা দিছে। 'গবন'ৰ মূল সমস্যা হৈছে সমাজত প্ৰচলিত প্ৰাৰণি সংস্কৃতিৰ উন্মীলন। ইয়াৰ বাবে আভূষণ বা অলংকাৰক বিচাৰ চিত্ৰণে পৰিগ্ৰহণ কৰা হৈছে। ভাৰতীয় জনজীৱনৰ বাস্তৱিকতা প্ৰেমচন্দে সম্পূৰ্ণ, নিষ্ঠাপূৰ্বক অনুসন্ধান কৰিছে। উচ্চস্তৰীয় ভাবাবৰ্শ, অনাৱশ্যক বিস্তাৰবহিত আৰু বস্তু সংযমমৰ্মিতাৰে পৰিপূৰ্ণ। চৰিত্ৰ চিত্ৰণৰ যথাযথ স্বৰূপ আদি দিশবোৰ উপন্যাসখনৰ সাফল্যৰ মাপকাঠি।

বিষয়বস্তু ঃ

'গবন' উপন্যাসত প্ৰেমচন্দে ভাৰতীয় নাৰীৰ আভূষণ-প্ৰীতিৰ অলেম লৈ সমাজৰ অৰ্থবিত্ত আৰু সামগ্ৰিক অগ্ৰগতিবোধৰ মনোহাৰী চিত্ৰ উপস্থাপন কৰিছে। প্ৰথমবাৰৰ বাবে মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ যথাৰ্থ-জীৱন আৰু মনোবৃত্তিক চিত্ৰিত কৰিছে তথা এই কাৰ্য বিস্তাৰিতভাৱে প্ৰস্তুত কৰিছে। এই শ্ৰেণী মানুহৰ বাস্তৱিক আয় অলপ যদিও সমাজ দেখেলা জাকজমকতা প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ যাওঁতে আয়তকৈ ব্যয়ৰ পৰিমাণ অত্যধিক হ'ব পৰে। আৰু আৰু ব্যয়ৰ অসম্ভলনে নানা অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰিবলৈ উদ্বুদ্ধ কৰে। বয়াচাৰৰ দৰে চৰিত্ৰ প্ৰেমচন্দৰ গভীৰ দৃষ্টিবোধৰ পৰিচায়ক। পত্নীৰ অলংকাৰ পিন্ধাৰ হেতু চুৰি কৰ্যকৰ্তা নিপুণ হ'বলগীয়া হয়। তেওঁ আনৰ ধন আত্মসাৎ কৰে আৰু সেই অপৰাধৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ চহৰ এৰিবলৈ বাধ্য হয়। ইয়াৰ ফলত ৰমানাথ ইটোৰ পিছে সিটো সমস্যাতে সোমাই থাকিল। প্ৰেমচন্দৰ এই উপন্যাসৰ কেন্দ্ৰবিন্দু ৰমানাথৰ চৰিত্ৰ চিত্ৰণ কৰা উদ্দেশ্য মুঠেও নহয়। তেওঁ ইয়াৰ মাধ্যমেৰে ৰাজনীতি আৰু পুলিচতন্ত্ৰৰ

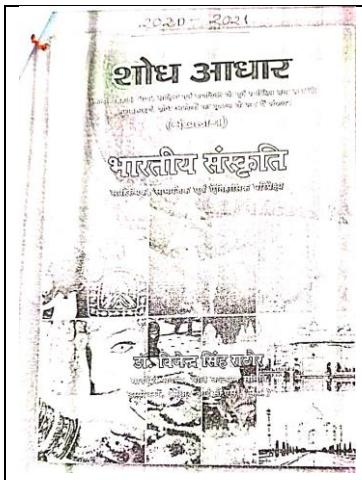

Price : ₹ 700/-

KBC-Nano Publication Pvt. Ltd.
All Rights Reserved
© Publisher
ISBN : 13-978-93-83918-25-6

Registered Office :
A-3/2, Chhatten Colony,
Patel Chest, Delhi-110007

Correspondence Address :
57/12, Old Rajinder Nagar
(Near-Syndicate Bank)
Bazaar Marg, New Delhi-110060

Phone : 011-47557773,
47000218, 25812238,
08826403255

Email : kbcnanopublication@gmail.com
Website : www.kumarbookscentre.com

Design & Layout by :
D. KBC-DTP Section (Delhi)

Printer :
Shakti Printer, Delhi

Note : Due care and diligence has been taken while editing and printing the book, neither the author nor the Editor/Publisher of the book hold any responsibility for any mistakes that may have inadvertently crept in.

In case of binding mistake, misprints, or for missing pages etc., Publisher's entire liability and your exclusive remedy, is replacement of the book within one month of purchase by similar edition of the book. All disputes are subject to exclusive jurisdiction of Delhi Courts only.

विषय सूची

1. संस्कृति के संरक्षण व विकास में शिक्षा का योगदान — 1–8
डॉ. रेखा तनवर–सहायक
सहायक प्राध्यापक
राजकीय महाविद्यालय, भीलवाड़ा

2. भारतीय समाज, संस्कृति एवं संगीत कला — 9–15
डॉ. सुनिल कौर, सहायक प्राध्यापक, संगीत विभाग,
अमृतसर कॉलेज फॉर वुमन, जि. अमृतसर–अमृतसर

3. आदिवासी संस्कृति और लोकसाहित्य — 16–25
डॉ. मीनाक्षी मिश्रा–सहायक प्राध्यापक
सहायक प्राध्यापक
श्री कृष्णकुमारी महाविद्यालय, बीना (मध्य.)

4. समाज व संस्कृति से संगीत का सम्बन्ध और योगदान — 26–31
डॉ. मृणाल प्रभाकरराव अडु, सहायक प्राध्यापक,
डी.डी.सी.एस. कॉलेज, जिला– अमरावती

5. भारतीय संस्कृति–संस्कार में आध्यात्मिक शिक्षा का महत्व — 32–36
डॉ. तपन कुमार पात्रा, सहायक प्राध्यापक,
ध्यानेश्वर विद्या ट्रेनिंग कॉलेज, बाड़ा, बिहार

6. असम की लोक संस्कृति में मछली की भूमिका–एक अध्ययन — 37–51
डॉ. जोनाली बरुआ, सहयोगी अध्यापिका हिन्दी विभाग,
गर्भिल महाविद्यालय, धेमाजी, असम

7. केदारनाथ क्षेत्र में स्थित त्रियुगीनारायण मंदिर का सांस्कृतिक व ऐतिहासिक महत्व–एक अवलोकन — 52–64
डॉ. अर्चना तिवारी, असिस्टेंट प्रोफेसर (तदर्थ)
प्रवीण भारतीय इतिहास संस्कृति एवं पुरातत्व विभाग
कन्या गुरुकुल कॉलेज, देहरादून

6

असम की लोकसंस्कृति में मछली की भूमिका : एक अध्ययन

डॉ. जोनाली बरुआ
सहयोगी अध्यापिका हिन्दी विभाग
गर्भिल महाविद्यालय धेमाजी, असम

प्रस्तावना

लोक का अभिप्राय सर्वसाधारण से है, जहाँ किसी व्यक्ति विशेष का नहीं बल्कि समूह अथवा सामूहिक विशेषताओं की बात की जाती है। धनी–गरीब, शोषित, शोषित, गाँव–शहर, पहाड़ी या मैदानी इलाकों में रहने वाली समस्त जाति, जनजाति का समूह ही लोग है। इस सभी लोगों की संस्कृति ही लोकसंस्कृति है। लोकजीवन में यहाँ प्रचलित रीती–नीति, वेशभूषा, खानपान, भूषा–गीत, कला–कौशल आदि सभी तत्व समाहित हैं। लोकसंस्कृति कभी भी विकसित अथवा सभ्य समाज पर आश्रित नहीं रहती बल्कि सभ्य समाज लोकसंस्कृति से प्रेरणा प्राप्त करता है।

"संस्कृति एक जातीय जीवन की जीवनधार है – कलकल बहती नदी की तरह। संस्कृति का विकास नदी के विकास की तरह अपने आप होता जाता है। यह निरंतर प्रवाहमान है। नदी जिस तरह अपने तटों को तोड़ती है, द्वीप बनाती है उसी तरह समय के साथ–साथ संस्कृति भी पुरानी पड़ती जाती है, नई सोच जुड़ती है। कभी–कभी किसी कारण वश पुरानी और नई संस्कृति के बीच घमासान भी होता है। जब नई सोच पुरानी संस्कृति को गति दे तो पुरानी सोच धीरे–धीरे गंद पड़ती जाती है। लेकिन संस्कृति की गति कहीं भी रूकती–ठहरती नहीं, वह निरंतर आगे बढ़ती ही जाती है।"

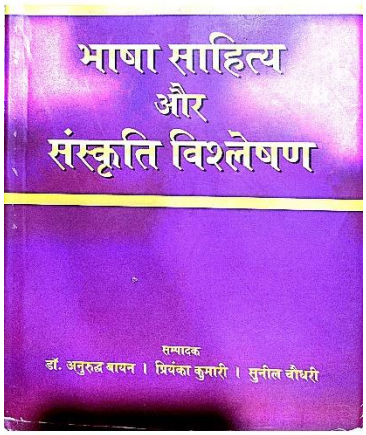

ISBN: 978-81-945451-2-5
प्रकाशक : एकेडमिक पब्लिशिंग नेटवर्क
16–ए, मंडावली / फजलपुर
मंडावली, दिल्ली–110092

शाखा: कथाकुंठि, बरपेटा, असम– 781352
संस्करण : 2020
मूल्य: ₹ 650
© प्रकाशक
आवरण : जितेन्द्र पुरी
कम्प्यूटर कम्पोजिंग : शिव शक्ति इंटरप्राइजेज
नई दिल्ली–110016
मुद्रण : कॉम्पैक्ट प्रिंटर्स, दिल्ली–110002
मोबा : 7678245992, 9667062977
ई–मेल: apnetwork18@gmail.com
वेबसाइट: https://academicpublish.in/

Bhasha Sahitya Aur Sanskriti Vishleshan
Book Ed. By Dr. Anuruddha Bayan, Priyanka Kumari,
Sunil Chaudhary
Published by Academic Publishing Network for
Madhya Kamrup College and Shodhsamvad Research Forum

15. अहमरिक भाषा के विकास में टाई अहोम भाषा का योगदान — दिगंत बोरा — 101
16. जैनेन्द्र कुमार और हंसेन बरुवोईह के उपन्यासों की भाषा–शैली — डॉ. मंजुपर्णा बहुकिना — 107
17. हरिवंश राय बच्चन और इंदिरा गोस्वामी के आत्मकथाओं की तुलना — मीनाक्षी देवी — 114
18. रामदरश मिश्र के उपन्यास में चित्रित नारी — डॉ. कल्पी छालुकदार — 119
19. सांस्कृतिक नवोत्थान और समकालीन हिन्दी साहित्य — डॉ. प्रदीप्त कोंकणपुत्र, डॉ. पी. अनिरुद्धन — 126
20. प्रसाद के साहित्य में किसान — डॉ. जोनाली बरुआ — 134
21. ग्रामीण और शहरी संस्कृति — निशिता खांडा — 142
22. भारतीय संस्कृति का वैश्विक परिदृश्य — नंदिता राजपत्नी — 148
23. भारतीय संस्कृति का बदलता स्वरूप — शंखी सेनापति — 153

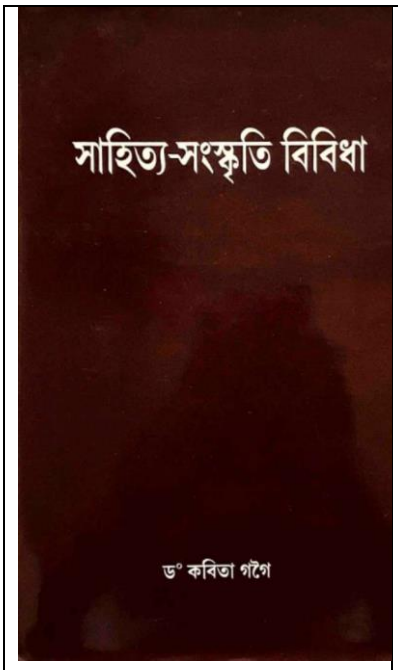

সাহিত্য-সংস্কৃতি বিবিধা

(প্ৰবন্ধ সংকলন)

ড° কবিতা গগৈ

প্ৰকাশন কোষ, মৰিঘল মহাবিদ্যালয়
(মহিলা অধ্যয়ন কোষৰ হৈ)

SAHITYA-SANSKRITI BIBIDHA : *A collection of articles on Assa*
literature and culture written by Dr. Kabita Gogoi, Associate Professor, Dep
Assamese, Moridhal College and published by Publication Cell on behalf of W
Study Cell, Moridhal College, Moridhal, Dhemaji-787057.

First Edition : January, 2020 **Price : 250/- C**

ISBN : 978-93-84048-14-3

© লেখিকাৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত।

প্ৰকাশক : প্ৰকাশন কোষ, মৰিঘল মহাবিদ্যালয়
(মহিলা অধ্যয়ন কোষৰ হৈ)
মৰিঘল, ধেমাজি-৭৮৭০৫৭

প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০২০

প্ৰচ্ছদ : উজ্জ্বল দৃঢ় সিহিন্নীয়া

অৰিহণা : ২৫০.০০ টকা

মুদ্ৰণ -
স্বৰ্ণমালা কম্পিউটাৰ প্ৰিণ্টাৰ্স, ধেমাজি-৭৮৭০৫৭

সূচীপত্ৰ

- মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ 'ওগমালা' : এক ক্ষীপ্ৰ বিচৰণ /১
- মাধৱদেৱৰ 'ভক্তি-ৰত্নাৱলী'ত ভক্তিৰ স্বৰূপ/৮
- মধ্যযুগৰ অসমত নাট্য-চৰ্চা আৰু ভাওনাৰ ৰস বিচাৰ /১৭
- ইতিহাসৰ পাতত 'বীৰাঙ্গনা' জয়মতী /২৪
- অসমীয়া লোক-সাহিত্যত নাৰী-জীৱন : ফকৰা-যোজনাৰ বিশেষ উল্লিখন /৩০
- গোহাঞিকৰবাৰ অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিৰ অভিভাষণ : এক চমু অৱলোকন /৪০
- নাটকৰ অনুবাদ আৰু অসমীয়া অনুবাদ নাটক /৫১
- প্ৰবীন ফুকনৰ নাট্যসম্ভাৰ /৫৮
- কবিতাৰ অনুবাদ আৰু অসমীয়া অনুবাদ কবিতা /৭৭
- শিশু সাহিত্যিক লীলা গগৈ /৯১
- একাক মনুহ একা অৰণ্য উপন্যাসত চাহ্ জনগোষ্ঠীয় সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিফলন /১০১
- মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ ধঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা উপন্যাসত বাঙৰৰ প্ৰতিফলন /১১৩
- উমাকান্ত শৰ্মাৰ 'হিমাছাঙৰ দুটা পাৰ' উপন্যাসৰ নাৰী চৰিত্ৰ /১২৫

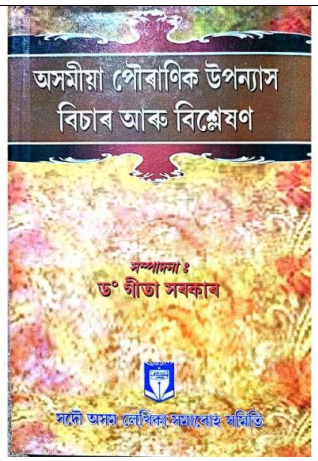

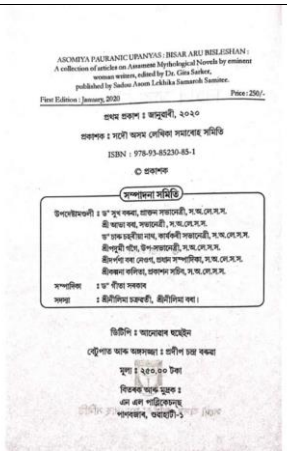

ASOMIYA PAURANIC UPANYAS : BISAR ARU BISLESHAN :
A collection of articles on Assamese Mythological Novels by eminent
woman writers, edited by Dr. Gita Sarkar,
published by Sadou Asom Lekhika Samaroh Samitee.

First Edition : January, 2020 Price : 250/-

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ জনুৱাৰী, ২০২০

প্ৰকাশক ঃ সদৌ অসম লেখিকা সমাৰোহ সমিতি

ISBN : 978-93-85230-85-1

© প্ৰকাশক

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টামণ্ডলী ঃ ড° সুখ বৰুৱা, প্ৰাক্তন সভাপতি, স.অ.লে.স.স.
শ্ৰী আভা বৰা, সভাপতি, স.অ.লে.স.স.
ড° চাৰু চন্দ্ৰহীয়া নাথ, কাৰ্যকৰী সভাপতি, স.অ.লে.স.স.
শ্ৰীসুধী পাঠক, উপ-সভাপতি, স.অ.লে.স.স.
শ্ৰীদৰ্পণ বৰা লেখক, প্ৰাক্তন সম্পাদিকা, স.অ.লে.স.স.
শ্ৰীবন্দনা বনিয়া, প্ৰকাশন সচিব, স.অ.লে.স.স.

সম্পাদিকা ঃ ড° গীতা সৰকাৰ
সহযোগী ঃ শ্ৰীনীলিমা চক্ৰবৰ্তী, শ্ৰীনীলিমা বৰা।

ডিটিপি ঃ আনোৱাৰ হুছেইন

ৰেখাংকন আৰু আৱৰণসজ্জা ঃ ৰাজীৱ চন্দ্ৰ বৰুৱা

মূল্য ঃ ২৫০.০০ টকা

বিতৰক আৰু মুদ্ৰক ঃ
এন এল পাব্লিকেচন্স
পানবজাৰ, গুৱাহাটী-১

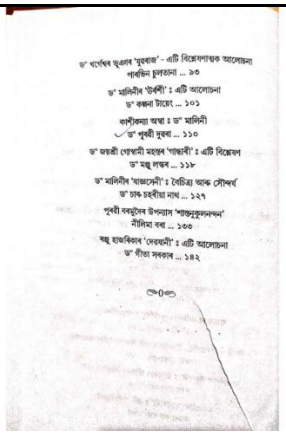

ড° খাৰ্গেশ্বৰ মুকলাৰ 'মুকবাম' - এটি বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা
পাৰ্বতীন্ দুলতানা ... ৯৩
ড° মালিনীৰ 'উৰ্বশী' ঃ এটি আলোচনা
ড° কল্পনা টাকে ... ১০১
কাশীকন্যা অম্বা ঃ ড° মালিনী
ড° পূৰবী দুৱৰা ... ১১০
ড° জয়শ্ৰী গোস্বামী মহন্তৰ 'গান্ধাৰী' ঃ এটি বিশ্লেষণ
ড° মধু লাহন ... ১১৮
ড° মালিনীৰ 'মাজসেনী' ঃ বৈচিত্ৰ্য আৰু সৌন্দৰ্য
ড° চাৰু চন্দ্ৰহীয়া নাথ ... ১২৭
পূৰবী বৰমুনৰ উপন্যাস 'শাকুন্তলনন্দন'
নীলিমা বৰা ... ১৩৩
মধু হাজৰিকাৰ 'দেৱযানী' ঃ এটি আলোচনা
ড° গীতা সৰকাৰ ... ১৪২

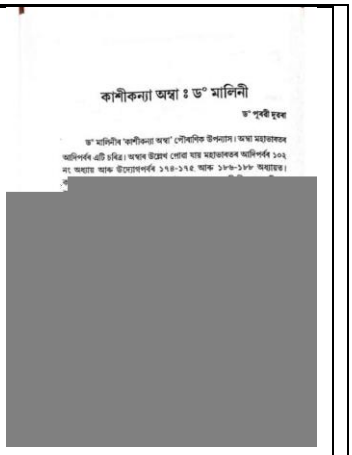

কাশীকন্যা অম্বা ঃ ড° মালিনী

ড° পূৰবী দুৱৰা

ড° মালিনীৰ 'কাশীকন্যা অম্বা' পৌৰাণিক উপন্যাস। অম্বা মহাভাৰতৰ আদিপৰ্ব এটি চৰিত্ৰ। অম্বাৰ উল্লেখ পোৱা যায় মহাভাৰতৰ আদিপৰ্বৰ ১০২ নং অধ্যায় আৰু উদ্যোগপৰ্বৰ ১৭৪-১৭৫ আৰু ১৮৬-১৮৮ অধ্যায়ত।

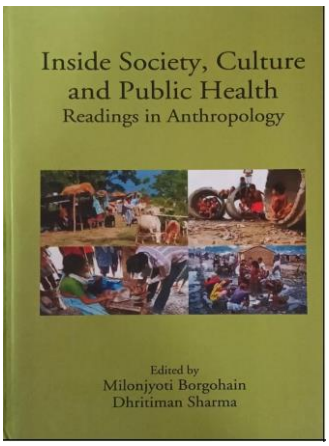

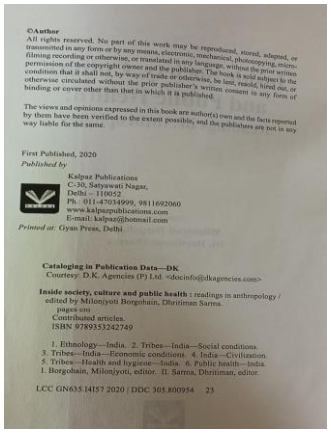

©Author
All rights reserved. No part of this work may be reproduced, stored, adapted, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, microfilming recording or otherwise, or translated in any language, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher. The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the prior publisher's written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published.

The views and opinions expressed in this book are author(s) own and the facts reported by them have been verified to the extent possible, and the publishers are not in any way liable for the same.

First Published, 2020
Published by
Kalpaz Publications
C-30, Satyawati Nagar,
Delhi - 110052
Ph.: 011-47034999, 9811692060
www.kalpazpublications.com
E-mail: kalpaz@hotmail.com
Printed at: Gyan Press, Delhi

Cataloging in Publication Data—DK
Courtesy: D.K. Agencies (P) Ltd. <docinfo@dkagencies.com>

Inside society, culture and public health : readings in anthropology / edited by Milonjyoti Borgohain, Dhritiman Sarma.
pages cm
Contributed articles.
ISBN 9789353242740

1. Ethnology—India. 2. Tribes—India—Social conditions. 3. Tribes—India—Economic conditions. 4. India—Civilization. 5. Tribes—Health and hygiene—India. 6. Public health—India. I. Borgohain, Milonjyoti, editor. II. Sarma, Dhritiman, editor.

LCC GN635.I4I57 2020 | DDC 305.800954 23

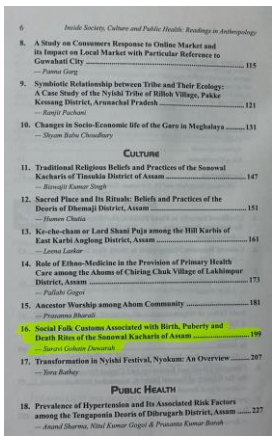

8. **A Study on Consumers Response to Online Market and its Impact on Local Market with Particular Reference to Guwahati City** 115
— Pamna Garg
9. **Symbiotic Relationship between Tribe and Their Ecology: A Case Study of the Nyishi Tribe of Rilloh Village, Pakke Kessang District, Arunachal Pradesh** 121
— Ranjit Pachani
10. **Changes in Socio-Economic life of the Garo in Meghalaya** 131
— Shyam Babu Choudhary

Culture

11. **Traditional Religious Beliefs and Practices of the Sonowal Kacharis of Tinsukia District of Assam** 147
— Biswajit Kumar Singh
12. **Sacred Place and Its Rituals: Beliefs and Practices of the Deoris of Dhemaji District, Assam** 151
— Jhumen Chutia
13. **Ko-che-cham or Lord Shani Puja among the Hill Karbis of East Karbi Anglong District, Assam** 161
— Leena Lankar
14. **Role of Ethno-Medicine in the Provision of Primary Health Care among the Ahoms of Chiring Chuk Village of Lakhimpur District, Assam** 173
— Pallabi Gogoi
15. **Ancestor Worship among Ahom Community** 181
— Prasanna Bharali
16. **Social Folk Customs Associated with Birth, Puberty and Death Rites of the Sonowal Kacharis of Assam** 199
— Surovi Gohain Dowarah
17. **Transformation in Nyishi Festival, Nyokum: An Overview** 207
— Tora Bathey

Public Health

18. **Prevalence of Hypertension and Its Associated Risk Factors among the Tengaponia Deoris of Dibrugarh District, Assam** 227
— Anand Sharma, Nitul Kumar Gogoi & Prasanta Kumar Borah

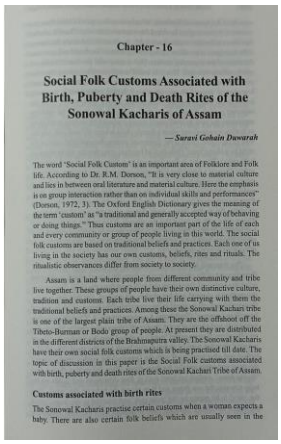

Chapter - 16

Social Folk Customs Associated with Birth, Puberty and Death Rites of the Sonowal Kacharis of Assam

— Surovi Gohain Dowarah

The word "Social Folk Custom" is an important area of Folklore and Folk life. According to Dr. R.M. Dorson, "It is very close to material culture and lies in between oral literature and material culture. Here the emphasis is on group interaction rather than on individual skills and performances" (Dorson, 1972, 3). The Oxford English Dictionary gives the meaning of the term 'custom' as "a traditional and generally accepted way of behaving or doing things." Thus customs are an important part of the life of each and every community or group of people living in this world. The social folk customs are based on traditional beliefs and practices. Each one of us living in the society has our own customs, beliefs, rites and rituals. The ritualistic observances differ from society to society.

Assam is a land where people from different community and tribe live together. These groups of people have their own distinctive culture, tradition and customs. Each tribe live their life carrying with them the traditional beliefs and practices. Among these the Sonowal Kachari tribe is one of the largest plain tribe of Assam. They are the offshoot off the Tibeto-Burman or Bodo group of people. At present they are distributed in the different districts of the Brahmaputra valley. The Sonowal Kacharis have their own social folk customs which is being practised till date. The topic of discussion in this paper is the Social Folk customs associated with birth, puberty and death rites of the Sonowal Kachari Tribe of Assam.

Customs associated with birth rites

The Sonowal Kacharis practise certain customs when a woman expects a baby. There are also certain folk beliefs which are usually seen in the

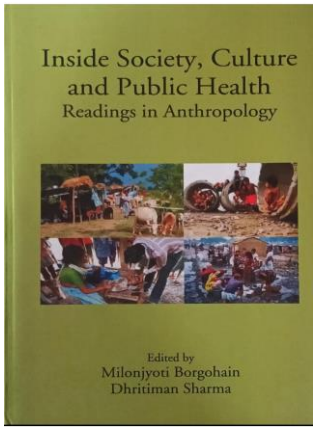

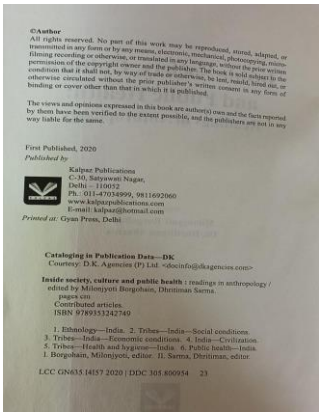

©Author
All rights reserved. No part of this work may be reproduced, stored, adapted, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, microfilming recording or otherwise, or translated in any language, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher. The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lost, resold, hired out, or otherwise circulated without the prior publisher's written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published.

The views and opinions expressed in this book are author(s) own and the facts reported by them have been verified to the extent possible, and the publishers are not in any way liable for the same.

First Published, 2020
Published by
Kalpaz Publications
C-30, Satyawati Nagar,
Delhi – 110052
Ph.: 011-47034999, 9811692060
www.kalpazpublications.com
E-mail: kalpaz@hotmail.com
Printed at: Gyan Press, Delhi

Cataloging in Publication Data—DK
Courtesy: D.K. Agencies (P) Ltd. <docinfo@dkagencies.com>

Inside society, culture and public health : readings in anthropology / edited by Milonjyoti Borgohain, Dhritiman Sarma.
pages cm.
Contributed articles.
ISBN 9789353242740

1. Ethnology—India. 2. Tribes—India—Social conditions. 3. Tribes—India—Economic conditions. 4. India—Civilization. 5. Tribes—Health and hygiene—India. 6. Public health—India. I. Borgohain, Milonjyoti, editor. II. Sarma, Dhritiman, editor.

LCC GN635.I4I57 2020 | DDC 305.800954 23

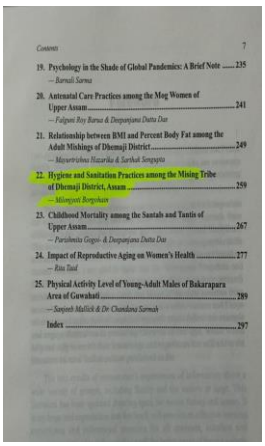

Contents 7

19. **Psychology in the Shade of Global Pandemics: A Brief Note** 235
— *Barnali Sarma*
20. **Antenatal Care Practices among the Moq Women of Upper Assam** 241
— *Falguni Roy Barua & Dwipanjana Datta Das*
21. **Relationship between BMI and Percent Body Fat among the Adult Mishings of Dhemaji District** 249
— *Mayuribihu Nazarika & Sarbak Sengupta*
22. **Hygiene and Sanitation Practices among the Mising Tribe of Dhemaji District, Assam** 259
— *Milonjyoti Borgohain*
23. **Childhood Mortality among the Santals and Tantis of Upper Assam** 267
— *Parabmita Gogoi- & Dwipanjana Datta Das*
24. **Impact of Reproductive Aging on Women's Health** 277
— *Rita Taid*
25. **Physical Activity Level of Young-Adult Males of Bakarapara Area of Guwahati** 289
—*Sanjeeb Mallick & Dr Chandana Sarmah*

Index 297

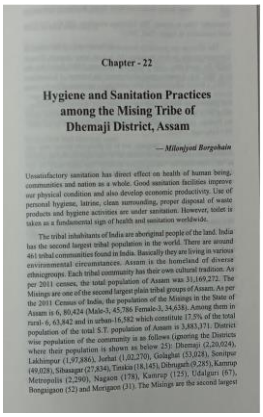

Chapter - 22

Hygiene and Sanitation Practices among the Mising Tribe of Dhemaji District, Assam

—*Milonjyoti Borgohain*

Unsatisfactory sanitation has direct effect on health of human being, communities and nation as a whole. Good sanitation facilities improve our physical condition and also develop economic productivity. Use of personal hygiene, latrine, clean surrounding, proper disposal of waste products and hygiene activities are under sanitation. However, toilet is taken as a fundamental sign of health and sanitation worldwide.

The tribal inhabitants of India are aboriginal people of the land. India has the second largest tribal population in the world. There are around 461 tribal communities found in India. Basically they are living in various environmental circumstances. Assam is the homeland of diverse ethnogroups. Each tribal community has their own cultural tradition. As per 2011 census, the total population of Assam was 31,169,272. The Misings are one of the second largest plain tribal groups of Assam. As per the 2011 Census of India, the population of the Misings in the State of Assam is 6, 80,424 (Male-3, 45,786 Female-3, 34,638). Among them in rural- 6, 63,842 and in urban-16,582 which constitute 17.5% of the total population of the total S.T. population of Assam is 3,883,371. District wise population of the community is as follows (ignoring the Districts where their population is shown as below 25): Dhemaji (2,20,024), Lakhimpur (1,97,886), Jorhat (1,02,270), Golaghat (53,028), Sonitpur (49,028), Sibsagar (27,834), Tinsukia (18,145), Dibrugarh (9,285), Kamrup Metropolis (2,290), Nagaon (178), Kamrup (125), Udalguri (67), Bongaigaon (52) and Morigaon (31). The Misings are the second largest

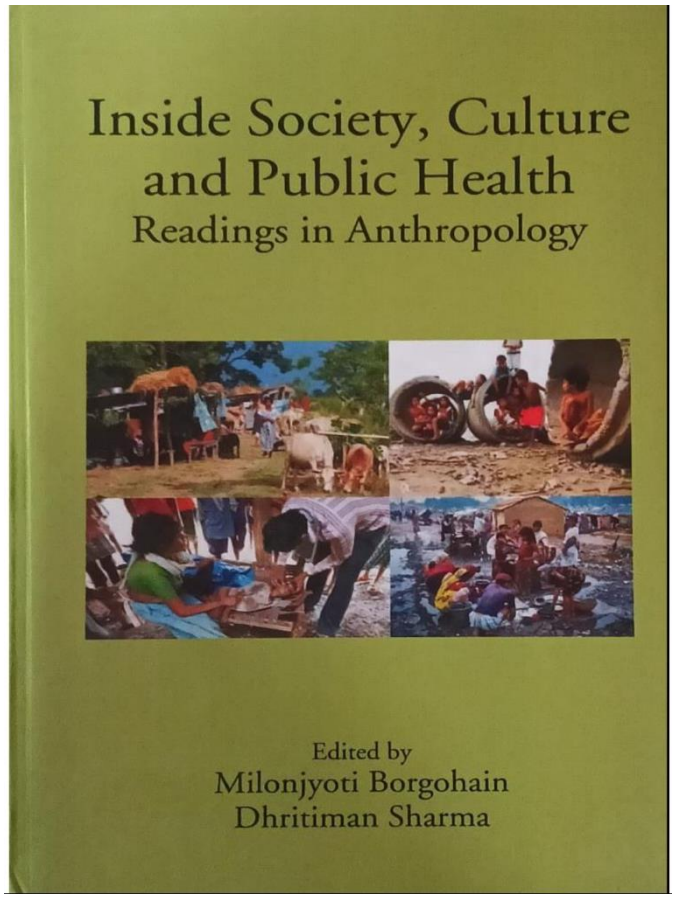

©Author
All rights reserved. No part of this work may be reproduced, stored, adapted, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, micro-filming recording or otherwise, or translated in any language, without the prior written permission of the copyright owner and the publisher. The book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the prior publisher's written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published.

The views and opinions expressed in this book are author(s) own and the facts reported by them have been verified to the extent possible, and the publishers are not in any way liable for the same.

First Published, 2020
Published by
Kalpaz Publications
C-30, Satyawati Nagar,
Delhi – 110052
Ph.: 011-47034999, 9811692060
www.kalpazpublications.com
E-mail: kalpaz@hotmail.com
Printed at: Gyan Press, Delhi

Cataloging in Publication Data—DK
Courtesy: D.K. Agencies (P) Ltd. <docinfo@dkagencies.com>

Inside society, culture and public health : readings in anthropology / edited by Milonjyoti Borgohain, Dhritiman Sarma.
pages cm
Contributed articles.
ISBN 9789353242749

1. Ethnology—India. 2. Tribes—India—Social conditions. 3. Tribes—India—Economic conditions. 4. India—Civilization. 5. Tribes—Health and hygiene—India. 6. Public health—India. I. Borgohain, Milonjyoti, editor. II. Sarma, Dhritiman, editor.

LCC GN635.I4I57 2020 | DDC 305.800954 23

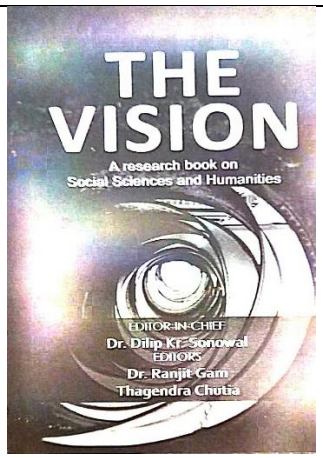

THE VISION (A RESEARCH BOOK ON SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES): *This volume is an anthology of research papers in Social Sciences and Humanities. Edited by* ***Dr. Dilip Kr. Somowal****, Editor-in-Chief,* ***Dr. Ranjit Gam****,* ***Thagendra Chutia****, Editors, and Published by* ***JD Printers & Publication****, Kamakhya, Guwahati-10, Assam.*

First Published	:	October, 2020
DTP & Layout	:	Hunmoni Raj Borah
Cover Design	:	Satyajit Nath
Price	:	500/-
ISBN	:	978-81-947664-3-8
Copy right	:	Editorial Board

Printed and Published : **JD Printers & Publication**
Kamakhya, Guwahati-10, Assam
e-mail: jdprinters.publication@gmail.com

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the prior written permission of the publisher and editors.

Disclaimer: The authors are solely responsible for the contents of the papers compiled in this volume. The publisher or editors do not take any responsibility for the same in any manner. Errors, if any, are purely unintentional and readers are requested to communicate such errors to the editors or publisher to avoid discrepancies in future.

- Study of an Ethnic Community-Based Organization (CBO) in Assam: The Role of All Assam Deori Student's Union (AADSU) in the Movement for Deori Ethnic Autonomy 94
  - **Dr. Dilip Kumar Somowal**

অসমীয়া ভাগ —

- ভাৰতীয় নীতি-কৰ্তব্যবোধ 109
  - খগেন্দ্ৰ চুতীয়া
- সমাজ গঠনত পুৰাকীৰ্য বৰছেটিৰ ভূমিকা 115
  - কুমুদ চন্দ্ৰ দাস
- অসমত বসে কৰা কবিয়াসকলৰ ভাষা আৰু সমাজ ঃ এক চমু অধ্যয়ন 122
  - আনন্দিতা মুকুৰা
- অসমৰ পৰম্পৰাগত বস্ত্ৰশিল্প 128
  - দীঙা দুৱৰা
- ড' ৰফুল মাউতৰ — "মোৰো এটি সপোন আছে" এক সমালোচনা মূলক অধ্যয়ন 134
  - মুমুণিতা মহন্ত
- চানুল বাৰিকৰ 'অন্য এখনী কেউৰিণা' গল্পত নাৰী চৰিত্ৰৰ বৈপৰীত্য 141
  - ভিপন কুমাৰ বৰা

অসমৰ পৰম্পৰাগত বস্ত্ৰশিল্প

দীঙা দুৱৰা

আদিম অৱস্থাত যেতিয়া মানুহে কাপোৰ তৈয়াৰ কৰিব জনা নাছিল তেতিয়া জন্তুৰ ছাল আৰু আন গছৰ বাকলিকেই বস্ত্ৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। লাহে লাহে বছল আৰু পাতল আইঁৰে সূতা উলিয়াই কাপোৰ বোৱাৰ প্ৰযুক্তি আয়ত্ত কৰিছিল। তিনি হাজাৰ খৃষ্টপূৰ্বত কুশ আৰু বিনিয়াৰ পাতেৰে আৰ্যসকলে এক প্ৰকাৰৰ বস্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰা বুলি পোৱা যায়। ইয়াৰ আগতেই অস্ট্ৰিকসকলে বন্য কপাহৰ পৰা সূতা কাটি কাপোৰ বৈ লৈছিল। সেইদৰে অসমৰ মানুহেও অতীতৰ পৰা বস্ত্ৰ শিল্প কমতি জড়িত হৈ আহিছে। এৰি, মুগা, মেজাংকৰী, পাট, ৰৰপাট, দেওপলু, আমৰলি আদি পলুৰ পৰা চেম সূতা তৈয়াৰ কৰিছিল।

চীনা বুৰঞ্জীৰ মতে পাট পশু শিল্প চীন দেশত প্ৰথম আৰম্ভ হৈছিল। চীন দেশৰ হোৱাংতি বা পীট নামে এজন সম্ৰাটৰ ৰাজী লিঙে খৃষ্টপূৰ্ব ২৬০০-ত পাট সূতা আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। কথিত আছে যে কাশ্মিৰৰ ৰজা এজনে চীন দেশীয় ছোৱালী এগৰাকীক বিয়া কৰাইছিল আৰু সেইগৰাকী গাভৰুৱে পাট পোহা, সূতা কটা আৰু পাট কাপোৰ বোৱা বিদ্যা ভাৰতলৈ লৈ আহিছিল।

অসমত অতি প্ৰাচীন কালতেই যে বস্ত্ৰ শিল্পই বিকাশ লাভ কৰিছিল সেই বিষয়ে বিশেষভাৱে জানিব পাৰি সপ্তম শতিকাত ৰজা ভাস্কৰ বৰ্মনে কনৌজৰ ৰজা হৰ্ষবৰ্ধনলৈ উপহাৰ হিচাপে